

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre 16 kor.
 Negyedévre 4 "

Helyben háshoz hozva:
 Egész évre 20 kor.
 Negyedévre 5 "

Vidékre postán szállítva:
 Egész évre 24 kor.
 Negyedévre 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

Aszerkesztőség kóriratok visszaszedés
 vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

A horváth bán lemondott.

Lipiken földrengés volt és Tomasics bán lemondott: ez a két hír jön a Dráva másik partjáról.

Valami történt odaát a föld alatt és a föld fölött.

A mi a föld alatt történt, az a kis rengés a geologusoknak csinál gondot; de a földfeletti rengések a politikusok fejét fájditják meg.

A Dráva és Száva közt nincs rend és nyugalom azóta, hogy a volt magyar koalíciót becsapta a horvát-szerb koalíció. Tetszik még emlékezni bizonyos Supilo urra, meg a Justh Gyula oltalma alatt a magyar képviselőház szegényére lefolyt horvátnyelvű obstrukcióra? Ezeket a balkáni szájhősöket a koalíció segítette nyeregbe, igaz, teljes jóhiszeműséggel. És azóta nem lehet rendet teremteni Horvát-Szlavonországban.

Rakodczay — Rauch — most végül Tomasics — csupa hiábavaló kísérlet. A Drávan túl azt képzik, hogy ott a magyar állam bevégeződött és kezdődik Nagy-Horvátország s ettől az álmoképtől fanatizálva, sorban elkedvelenitene mindenkit, a ki a magyar állam tekintélyével ugyan, de a horvátok iránt a legtulzabb gyönyörűséggel igyekezett odaát rendet csinálni.

Pedig úgy vesszük észre, hogy már eddig is nagyon messzire ment a magyar politika a horvátok iránti elnézésben. Alku tárgyává lettek volna készek tenni a vasuti pragmatikát. Olvasatlan milliókkal gyarapították a horvátok beligazgatási szükségleteire szánt magyar pénzt. Hajlandók voltak megengedni azt a föltevést, hogy a horvátoknak még sérelmeik vannak. Nem volt elég gond a drávántuli magyarok megvédésére, hiszen a magyar parlamentben a magyar kormány feje elítélőleg nyilatkozott egy szerémmegyei magyar tanítóról, a ki magyar véreiért cselekedni mert. Mindez azért, hogy valami gyöngéd politikával megnyerjük a horvátokat, hogy engedékenységgel megint egy kis rendet teremtsünk odaát — és mindez hiába.

Tomasics kétszer próbált választatni új »unionista« többség összehozása végett s egyszer sem ért célt.

Pedig az az unionista párt, melyet Tomasics csinált, csak éppen nevében, Magyarország felé unionista. Tomasics a

horvát-szlovén részek közjogi helyzetét illetően nem sokban különbözik Supilótól. Dr Karácsonyi János a megmondhatója — meg is mondta magyarul — micsoda hamisítványokon épült fel Tomasics történelmi tanulmánya. Aki a multban ilyen rossz szemüvegen át nézi a Dráva és Száva közti megyék viszonyát Magyarország többi területéhez, az a jelennek vizsgálatánál sem fog valami nagyon törekedni a tisztalítás után. Elég egy jellemző adat: mióta Tomasics a bán, egyetlen egy új Julián-iskolát sem engedélyezett, pedig ezek az iskolák horvát gyermekek föl sem vesznek, csak a magyart akarják megtartani magyarnak.

Tomasics lemondása — úgy látszik — most már végleges s fölvetődik a kérdés, mi következék utána?

Az eddigi politika folytatása nem ér semmit. Magyarország tekintélyének csak ártana, de rendet nem teremne. A horvátokkal szemben a félig magyar, félig nagyhorvát, félig engedékeny, félig erős kezű politika már teljesen csődöt mondott. Most is csak tovább ingerelné, de sem ki nem békitené, sem meg nem fékezne őket. Középut nincs. Vagy-vagy. Vagy nyugodjunk bele, hogy Horvátország leszakad a szent korona testéről s vele együtt elveszítjük Fiumét is, vagy embereljük meg végre magunkat s próbáljuk meg azt a bizonyos erős kezűt a horvátokkal szemben éreztetni.

Nem János-arcu, Budapest felé magyar, Zagráb felé nagyhorvát, limonádépolitikára van szükség Magyar, kirelhetetlenül magyar politikát sürgetnek a körülmények a horvát tulzók nagyzólásaival szemben. Ha odaát bizonyos szarvak nagyra nőttek, hiába akarnók azokat eltakarni, elleplezni; le kell törni azokat a szarvakat egyszer s mindenkorra.

A király a hármasszövetségről. A prágai »Union« jelenti Bécsből: Lipót Salvator főherceg tegnap hír szerint meglátogatta Averno herceget, az olasz nagykövetet. A főherceg a király nevében biztosította a nagykövetet, hogy a király szilárdul ragaszkodik az olasz szövetséghez. Hangsúlyozta, hogy a monarchia hivatalos köreinek semmi közük a hajzához, mely az utóbbi időben Olaszország ellen megnőtt. A főherceg egy óra hosszán át időzött a nagykövetnél, aki e rendkívül manifesztációról azonnal táviratilag értesítette királyát és kormányát.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, január 16.

Elnök Návay Lajos.

Az elnöki előterjesztések megtörténte után rátért a Ház

a pénzügyi tárca

általános tárgyalásának a folytatására.

Földes Béla polemizál a pénzügyminiszternek a parlamentben legutóbb elmondott beszédével, majd azt mondja, hogy egy költségvetésnek teljesnek kell lenni, a mostani javaslatra egyáltalán nem mondható. Ezután pénzügyi szempontból bírálja a javaslatot s azt a bevételek és kiadások összeegyeztetése után nem tartja az ország szempontjából, de meg pénzügyileg sem kielégítőnek. Hibának tartja, hogy a kormány nem terjesztette kellő időben a Ház elé a költségvetést s így teljesen lehetlenné tette, hogy a javaslat alapos és komoly tanulmány tárgyává tétetessék. Foglalkozik ezután az államvasutak bevételeinek és kiadásainak kérdésével s a bevételnél mutatkozó visszaesést mind csak annak tulajdonítja, hogy a megnövekedett forgalom lebonyolítását az államvasutak rendszertelen építkezése miatt nem lehet úgy lebonyolítani, hogy a bevétel emelkedését lehetővé tegye. Hiba az is, hogy óriási mennyiségű szabadjegyeket meg kedvezményes jegyeket ad ki az államvasutak igazgatósága s ez maga után vonja a személyzet nagymérvű szaporítását, amely viszont a kiadásokat emeli. Az állami üzemek kezelése sem abban a formában történik, ahogy azt más államokban kezelik. A tarifa emelésből a kormány a személyforgalomnál 11,600.000 koronát, az áruforgalomnál 13,600.000 korona hasznot remél. Szerinte a zónatarifa eltörlése is meghozta volna körülbelül ezt az eredményt. A raktárhiány is nagymértékben emeli a kiadásokat, mert az áruk kirakása ezáltal lehetlenné válik s akkor, amikor feltétlen szükséges, hogy ez megtörténjék, akkor a munkálatokat rendesen drága pénzen kell fizetni.

Rátér ezután az egyenes és közvetett adó tételére s ő is azon az állásponton van, amelyiken Déry Zoltán és ő is szükségesnek tartja az első és második osztályú kereseti adó eltörlését. A progresszív adó behozatalát sürögőnek tartja. Foglalkozik még a drágaság kérdésével s szükségesnek tartja az agg kori biztosítás behozatalát is, mert a kormánynak kötelessége, hogy azokat az alkalmazotjait, akik mondhatni egész életét — mint például a vasutnál — szolgálatban tölti s ereje korán megrokkann, a nélkülözéstől agg korára megóvja. Szükségesnek tartja a nyugdíjtörvény megalkotását is, majd kijelenti, hogy a javaslatot a kormány iránti bizalmatlanságánál fogva nem fogadja el. (Helyeslés a baloldalon.)

Mezősy Béla beszélt ezután, bírálta a javaslatot, a pénzügyminiszter fejtegetésével szemben védte a koalíció pénzügyi politi-

Veiszlovits Adolf és Fia

cég „Concordia Entreprise des Pompes Funébres“ Első nagyváradai temetkezési vállalatával és márvány művek gyárával Rákóczi-ut 13. sz. a. épült házába (a régi Apolló épülettel szemben) ÁTKÖLTÖZÖTT.

Az 1858. év óta fennálló vállalat jóakaratu pártfogását és támogatását új otthonában is kéri kiváló tisztelettel **Veiszlovits Lajos.**

káját. Az állami szénbányák magas költségeit kifogásolja.

Ot perc szünet után **Lukács László** válasza a felszólalásokra. Első sorban kijelenti Désinek, hogy a közös ügyek között az adóügy nem szerepel. Az állami alkalmazottak nyugdíjreformja kész van csak alkalmas időt vár annak beterjesztésére. A külföldi cigaretták árának felemelésére vonatkozó javaslat is kész van. Végül a javaslat elfogadását kéri.

A Ház általánosságban elfogadja a javaslatot.

Az részletes tárgyalás során Csobor László és Rosenberg Gyula szóltak fel.

Az ülés 3 órakor véget ért.

Városi közgyűlés.

— Ötödik nap. —

Végre az ötödik napon, csendes részvét mellett véget ért Nagyvárad városának január havi rendes közgyűlése.

Tegnap, az utolsó napon még volt egy kis csatározás, a vízvezetési alap költségvetésénél, de különben marad minden a régiekben.

A közköltőt nem emelték, a csatornázási adó is marad az eddigi 2 százalék.

Különben az egyes tárgyak gyorsan peregték le s mire ötöt ütötte a Szent László torony órája, a főispán már berekesztette a közgyűlést.

Az ötödik napi tanácskozás lefolyása a következő volt:

Hlatky Endre főispán elnöklése alatt mintegy 30—35 városatyja volt jelen.

Az alapok költségvetésével kezdték a tárgyalást.

A vízvezetési alapról **Balogh Döme** azt látja, hogy a költségvetés nem törvényszerű. Dicséri a régi vízműtelepet, amely kitűnően bevált **Sal Ferenc** idejében.

Dr. Adorján Emil: Csak ne kívánja vissza!

Balogh Döme: Bizony **Sal Ferenc**nek szobrot kellene emelni, de az utókor hálátlan. Mikor a régi vízművet építették, **Sal Ferenc** nem csak a főmérnök után ment, hanem meghallgatott mindenkit. Hibáztatja, hogy az egyik vízvezetési telepet gözzel, a másikat villanyval hajtják, holott mindkettőt villanyerőre kellene berendezni.

Rimler Károly tagadja, hogy az új vízmű nem volna jó s a víz sem lenne megfelelő. A vízvezetési alap költségvetése szabályszerű.

Hann Lajos a vízvezetési díjak ellen tesz kifogást. A vízdíjbevételek 50 százalékkal magasabbak mint amit a költségvetés kifizet.

Bordé Ferencz felvilágosításokkal szolgált.

Dr. Adorján Emil különösnek találja, hogy a vízmű költségvetésénél a bevétel teljesen egyezik a kiadással. A tételek részletezése nem csak kívánatos, de szükséges, hogy tisztán lássanak. Az új vízmű károsan hat az egész vízműre; mióta bevan az új telep kapcsolva, megváltozott a vízvezetési víz iz. Az ellenőrzés gyenge, mert a vízvezetési bizottság ritkán tart ülést.

A tételt elfogadták.

A villamos mű alapkölségvetésénél **Fried Ferenc** kifogásolja, hogy egy év óta nem tudták a szabályzatot módosítani, továbbá a villamosmű személyzetének bizonytalan helyzetét

kívánja rendezni, éppen a villamos mű érdekében.

Sas Ede elengedhetlennek tartja, hogy a villamos mű bent a városban irodát és felszerelési raktárt rendezzen be. Ezt ajánlja a tanács figyelmébe.

A csatornázási alap költségvetésénél **dr. Adorján Emil** rámutat, hogy a tanács az eddigi 2 százalék csatornázási adó fentartását javasolja. O a pénzügyi bizottságban ennek a törlesztését is indítványozta, most azonban megszavazza, azon reményben, hogy a zárszámadás igazolni fogja ezen adónak a szükségletességét.

Balogh Döme nem szavazza meg a 2 százalékot sem. A csatornázás nem jól van készítve, ezt **Niesner** városi mérnök beadványa igazolja. Részletesen foglalkozik ezzel a kérdéssel.

A katonai beszállásolási alap tételénél **Hann Lajos** indítványozta, hogy a katonai barakkokat minél előbb építtesse fel a város.

Rimler Károly kijelenti, hogy mihelyt a mostani csendőrskola felszabadul, az az épület katonai beszállásolásra fog szolgálni. Másrészt most folynak a tárgyalások a honvédséggel a barakkok építésére.

Hann Lajos a felvilágosítás után visszavonja indítványát.

A tételt elfogadták.

A Bottó iskola alapról **Balogh Döme** szólt fel.

Szűcs Géza és **Eleméry Ferenc** felvilágosításai után elogadták a tételt.

A tárgysorozat letárgyalatván, **dr. Adorján Emil** kérte a kisebbség külön véleményének jegyzőkönyvbe iktatását, amelyet átnyújtott az elnöklő főispánnak.

Attértek a többi ügyekre.

A II. oszt. irodatisztek azon kérelme felett, hogy az I. oszt. irodatisztekkel állásuk egyenlősíttessék, napirendre tétek.

A közpénzek elhelyezésének kérdésénél **Fried Ferenc** indítványozta, hogy az illető pénzügyi alaptökeje és tartalékalapja arányában osztassanak fel a közpénzeket, továbbá figyelmébe ajánlja az elnöklő főispánnak, hogy azon bizottsági tagok, akik igazgatók, vagy felügyelők az érdekelt pénzügyi intézeteknél, ne szavazzanak ebben a kérdésben.

A többség **Fried Ferenc** indítványát nem fogadta el.

A Várad-Velencei part rendezése ügyében a tanács előterjesztette a költségvetést, azzal, hogy a velencei közbirtokosság ellen, ha a területet nem akarja átengedni, a város indíson pert.

Az előterjesztést elfogadták.

A **Rulikovszky**-ut és villanegyed csatornázását javasolja a tanács, 44000 kor. költséggel; hirdessenek nyilvános árlejtést a munkálatokra. — Elfogadták.

A vízvezetési csőhálózat kibővítését 168000 koronával, ajánlja a tanács.

Balogh Döme kívánja, hogy szakértők vizsgálják felül a tervet.

Rimler Károly igéri, hogy dacára, miszerint már állami szakértő felülvizsgálta és jóváhagyta a tervet, mégis **Farkas Kálmán** szakértővel is megvizsgáltatja azt.

Elfogadták a javaslatot.

A vízműnél előfordult 26515 pótmunkák többlet költséget megszavazták.

Dr. Altmann Jakab és társai indítványára **Markovits Sámuel** alszámvevő, továbbra is a IV. fizetési osztályban hagyták.

Sztarill Ferenc és társai indítványát az ipartörvénynek a munkaadó és munkás közötti

viszonyt tárgyzó részének novelláris uton leendő módosítása tárgyában, vita nélkül elfogadták s ehhez képest felterjesztést intéz a közgyűlés a kormányhoz.

A városi tanács a varosházi panamáért fel-függesztve és letartóztatva levő **Budaházy Kálmán** városi könyvvezető fizetése egy harmadának kifizetését a tanács megtagadta, ami ellen **Budaházy** telebbezett. A tanács nem javasolja az összeg kifizetését.

Balogh Döme a fizetés egyharmadának kifizetését indítványozta, de a közgyűlés a tanács javaslata mellett döntött.

Végül a közkönyvtárbizottság megalakítása felett határoztak s az öt napos közgyűlést véget ért.

A Zsilinszky fiuk

a budapesti esküdtszék előtt.

— A tárgyalás második napja. —

A csabai dráma tárgyalása gyors tempóban halad előre, már tegnap estig kihallgattak vagy husz tanut s bár hol a vád, hol a védelem újabb tanukat kér, holnap estére meglesz az ítélet. Mint tegnap, ma is pontban 9 órakor nyitotta meg **dr. Balogh** elnök a tárgyalást, de pár perc múlva a bíróság kegytelen volt tanácskozássra visszavonulni.

Okot erre a csendőrök tegnapi vallomása adott. Azt vallotta ugyanis tegnap este két csendőr, hogy amikor a két **Zsilinszky** fiut kihallgatta annak idején a vizsgálóbíró, jelen volt **Jankovits** ottani járásbíró is, aki integetett **Zsilinszky**eknek s ezek a tőle kapott jel szerint feleltek a vizsgálóbírónak igennel, vagy nemmel.

Erre a vallomásra hivatkozással, a mai tárgyalás elején **dr. Kenedi Géza** védő kérte a járásbíró és vizsgálóbíró táviratilag megidézni, hogy lássuk, egyáltalán szavahihető-e a csendőrök ebben, vagy akár vallomásaik más részében.

Sélley Barna főügyész ellenzi a két bíró beidézését, mert a csendőrök csak szubjektív észleleteiket adták elő, de tényekkel bizonyítani azt, hogy a két bíró közt valami összebeszélés, összejátszás volt, nem tudják. Ezért a kérdést itt nem is lehet tisztázni.

A bíróság, miután rövid ideig tanácskozott, a védő kérését elutasította, mivelhogy a peren kívül álló személyekről van szó. E határozat ellen **dr. Kenedi** a perrendtartás 381. paragrafusa 9. pontja alapján semmiséget jelent be.

Ezután elhatározta még a bíróság, hogy három más tanut távirati uton meg fog idézni.

A tanuk.

A mai nap első tanuja **Fejős Lajos** csendőr-örmester. Mindjárt a véres eset után, 1911. május 14-én, reggel megjelent **Achim András** házában.

— Ön hallgatta ki a két **Zsilinszky** is, mikor már a gyulai ügyészségtől visszajöttek?

— Igen.

— Mit vallott **Zsilinszky Gábor** akkor?

— Hogy **Achim** botot fogott a bátyjára, de ez, mert jó vőro kivédte az ütést s erre **Achim** torkonragadta **Endrét**. Ezt látva, **Gábor**

Itt a vadászat!

Ha élvezettel akar vadászni, úgy fegyverét és patron-szükségletét szerezze be szakember-nél, mert nem mindegy az, hogy csak puska vagy patron legyen, hanem fontos, hogy az jó és szakértő által legyen készítve, ne hagyjuk magunkat félrevezetni hangzatos hirdetésektől, mert rendszeren későn bánjuk csak meg, ha ilyeneknek felülünk. **Sauer-féle** fegyverek eredeti gyári árban árjegyzék szerint; továbbá a legelső gyárosok fegyverei csak

Nagyvárad, Rákóczi-út 15. szám alatt kaphatók eredeti árban. M. kir. löpor-árud a.

LADÁNYI JÓZSEF puskaművesnél

Telefonszám 269

kettőt lőtt és Achim kifelé menekült, miközben Zsilinszky harmadikat is lőtt és Achimot ez a golyó találta.

A szavaló csendőr.

Most dr Kenedi védő kezdett kérdéseket intézni Fejős csendőrőrmesterhez. Csak az első kérdést tette fel, az őrmester pőzba vágja magát és imígy kezd szónokolni:

— Méltóságos elnök ur! A mi hazánknak egyik legszebb intézménye . . .

Az elnök: Mit akar? Feleljen a védő urnak.

— Előbb jelenteni akarom tisztelettel, hogy legszebb intézmény a csendőrség s egy ilyen védő mer . . . (Derűtség.)

Dr Kenedi: Kérem az elnök urat, hogy engem megvédjen az ilyen inzultusoktól.

Baloghy elnök: Hallja őrmester ur, ha nem telet rögtön tisztességesen a védő ur kérdéseire — a hatóságával lecsukatom! (Nagy derűtség.)

Nagyot nézett erre a szóra a bösz őrmester, egész más hangon kezdett beszélni s olyan lett, akár a kezes bárány. Szépen, tisztességgel felelgetett:

— Oh igen, kérem szépen, úgy volt — könyörgöm, nem úgy volt.

Es beszélt a botról, töltényről, revolverről s minden egyébről szép csendesen és tisztességtudóan, csak olykor mondva, hogy erre vagy arra nem emlékszik.

A két vádlott

Zsilinszky Gábor észrevételeket tesz a csendőrőrmester előadására. Valótlán, mintha beismerte volna előtte, hogy támadó szándékkal mentek Achim házába.

Íj dr Zsilinszky Endre előadja, hogy ő az őrmester előtt így kezdte volt a vallomását:

— Megmondok mindent, csak azt nem, hogy melyikünk használta a revolvért.

— Hasztalan — mondta az őrmester ur — mert Gábor öcsöce már megmondta, hogy ő lövöldözött.

— Erre én — folytatja dr Zsilinszky — azt mondtam, hogy sorsomat az öcsém sorsához akarom láncolni. Az őrmester ur adta most a tanácsot:

— Akkor vallja, hogy maga is lőtt.

— Jó — mondtam — írja hát be a jegyzőkönyvbe, hogy én is lőttem. Ez a beismerés története.

Zsilinszkyéket szembesítik Fejős csendőrőrmesterrel; az előbbieket kijelentik, hogy valótlán, amit vallott s még az sem igaz, hogy Endrét hallgatta volna ki.

Fejős őrmestert megesketik.

Még egy csendőr.

A következő tanu Juhász János csendőr. Jelen volt Zsilinszkyék kihallgatásánál, azt mondták »elégteit szerezni« mentek Achimhoz.

Kijelenti, hogy ma már nem emlékszik a részletekre, de igaz, amit az első tárgyaláson vallott.

Más oszabai tanuk.

Villin István rokona a két Zsilinszkynek. A csendőrőrmester az ő házában hallgatta ki őket s maga is hallgatta, mint tanu. Harmadik lövésről nem volt szó soha. Allítja ezt, mikor szembesítik is Fejős őrmesterrel. — Majd vallja, hogy a kihallgatás alatt Juhász csendőr nem volt jelen, csak utóbb jött meg.

Juhász: De ott voltam.

Peszkar Jenő ügyvédjelölt a következő tanu, Zsilinszkyekkel baráti viszonyban van. Fültanuja volt Zsilinszkyék csendőri kihallgatásának. Már akkor a két testvér visszajött Gyuláról.

Az elnök (Peszkar tanuhoz): Juhász csendőr jelen volt a kihallgatásnál?

Peszkar: Nem, az őrmester elküldte s csak utánna jött már vissza.

Dr Kenedi védő: Milyennek látta tanu ur Zsilinszky Endrét az eset után?

— A gallérján egy betüremelés volt, rajta ujjnyomokkal, látszott, hogy fojtogatta valaki.

Szembesítések.

Az elnök előszólítja Juhász csendőrt, majd Fejős csendőrőrmestert.

— Hallotta Juhász, ez a tanu is azt állítja, hogy maga nem volt ott a kihallgatáskor.

— Ott voltam.

— Ez érdektelen tanu, miért állítaná?

— Fentartom, hogy jelen voltam.

Peszkar tanu: En is fentartom.

— Hát azt, hogy nem volt második kihallgatás?

— Csak egyszer hallgatták ki Zsilinszkyéket.

Fejős Lajos őrmester: Kétszer, mert délután is.

— Délután nem.

— Visszajöttem s újra kihallgattam, igaz, csak vagy tíz percig.

Kihallgatták még Achim Ilonát, Achim János cselédjét. Az esetről alig tudott valamit, mert nem Achim Andrásnál, amint hitték, hanem egy rokonánál szolgált.

A bíróság Juhász csendőrt megeskette, Fejős őrmestert és Villin Istvánt pedig nem eskette meg.

Az orvosszakértők véleménye.

Ma délután a tárgyalás folyamán eljutottak az orvosszakértők véleményéig. Az orvosszakértők igen kedvező véleményt adtak Zsilinszkyékről. A vélemények szerint Zsilinszky kettőnél többször nem lőtt. E lövések közül is az egyik olyan helyzetben érte Achimot, hogy az nagyon valószínűvé teszi, hogy a lövés akkor történt, mikor Achim Zsilinszkyt bántalmazta, sőt talán rajta is térddepelt. A második lövés a vádlott nagyfokú izgatottsága, a kéznek akarat nélküli mozgása folytán történhetett. De a célzás után is történhetett, azt bizonyítja, hogy az a lábának volt irányítva. Az orvosszakértők egyértelműleg megegyeztek a fenti véleményben.

A tárgyalást 8 órakor holnapra halasztották.

A Kossuth-párt értekezlete.

Budapest, jan. 16.

(Saját tudósítónktól.) A Kossuth-párt ma 11 órakor értekezletet tartott, melyen résztvett Apponyi Albert gróf is. Az értekezleten a mai politikai helyzettel foglalkoztak. Az értekezletet legközelebb folytatják.

Magyar keresztények, tömörüljétek!

Vajjon nem késett már el ez a felszólítás?

Ugy látjuk, az utolsó 30 év alatt Magyarországon mélyfodas léptekkel baladt előre hódító utján az az irányzat, melynek célja a magyar cimereből kitörölni a kettős keresztet az apostoli magyar koronáról letörni a keresztet. Egyre leplezetlenebbül és vakmerőbben lép a nyilvánosság elé az a törekvés, mely lassankint mindenünnen kiszorítja a keresztény és hazafias elvet s helyébe internacionalista radikalizmust és anarchiát akar ültetni.

Es ezt a romboló munkát a sajtó kezdte meg. A sajtót kerítették először hatalmukba a keresztény Magyarország ellenségei, onnan forgatják ki ezt az országot ezer éves sarkából.

Tűrjük ezt tovább is összedugott fejekkel? Azt hisszük, éppen a tizenkettedik órában kezd végre a keresztény közönség fölébredni és valahára erélyesen felszólalni: nem lehet tovább tűrni, ha szegyenletesen elpusztulni nem akarunk!

A szó után következzen a tett s az első lépést ott kell megtennünk, ahol ellenségeink: a sajtó terén.

Magyarország nem lesz addig újra a keresztény magyar ország, míg sajtója nem lesz keresztény; keresztény sajtóról pedig addig nem lehet beszélni, míg a keresztény közönség a rossz, a kereszténygyalázó sajtót támogatja.

Magyar keresztények, ha tömörülni akartok, ehhez az első lépés, hogy csak keresztény lapot járassatok!

A Tiszántúl a keresztény Magyarország ideálját tüzte hadi zászlajára; mikor előfizetési felhívást bocsátunk ki, e tiszta, ősi lobogó alatt vezényelünk sorakozóra.

Kérjük az előfizetések megújítását, kérjük lapunk hathatós terjesztését. Abány új előfizetőt szerez valaki lapunknak, annyi új tűzhelyhez viszi be a keresztény Magyarország diadalmasan előrehaladó gondolatát.

A TISZÁNTÚL

szerkesztősége és kiadóhivatala.

A Tiszántúl előfizetési árai a következők:

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átveve:

Egész évre 16 kor.

Negyedévre 4 »

Helyben háshoz hordva:

Egész évre 20 kor.

Negyedévre 5 »

Vidékre postán szállítva:

Egész évre 24 kor.

Negyed évre 6 »

Korcsolya cipők

női és bakfis leányok részére legnagyobb válogatásban kaphatók a

MOSKOVITS Bémertéri fióküzletében.
Szabott gyári egységárak.
Telefon 687.

UJDONSÁGOK.

* **A Katholikus Kör vetitőestélye.** A tegnapi vetitőestre ismét szép számú közönség gyűlt egybe a Katholikus Kör nagytérképében. Ez alkalommal művészi tárgy előadás volt. *Rembrandt* nak, a világhírű festőnek szebbnél-szebb képeiben gyönyörködhetek a jelenlevők. Az előadást dr. *Ferdényi Kálmán* tartotta, aki előbb jellemezte Rembrandt művészetét, majd a bemutatott körülbelül 50 Rembrandt képhez fűzött értékes magyarázatokat s végül a művész életrajzát ismertette. Az élvezetes előadást nagy figyelemmel hallgatta a közönség. — A legközelebbi vetitőest a jövő kedden, e hó 23-án lesz, amikor *Shakespeare életéről és drámáiról* fog vetített képek kíséretében előadást tartani *Kovács S. János* dr., a felső kereskedelmi iskola igazgatója.

* **Orvosok gyakorlata a kórházakban.** A múlt év végével az országban 74 kórháznak járt le az engedélye arra nézve, hogy a végzett orvosokat kórházi gyakorlatban részesíthessék. Ezek között a kórházak között volt a biharmegyei köz-kórház, a gyermekkórház és bábaképezde is. A vallás- és közoktatásügyi miniszter tegnap értesítette a vármegye alispánját, hogy a fentemlített három gyógyintézetnek ismét meghosszabbította az orvosképzés kiegészítésének jogát.

* **Kanyaró Jancsófalván.** A magyarországi főszolgabíró tegnap jelentette az alispánnak, hogy Jancsófalva községében a kanyaró járványszerűleg lépett fel. Az óvintézkedéseket foganatosították.

* **Előadás a gyorsírásról.** Szépszámu közönség előtt tartotta meg vasárnap délelőtt első előadását a Nagyvárad Gyorsíró Egyesület. *Salamon Ernő* közs. polg. isk. tanár volt az előadó, aki tudományos készültséggel fejtegette ki azokat az okokat, amelyek szükség-szerűvé teszik, hogy a közönséges írás helyét a gyorsírás foglalja el. Ezek, szerinte a következőkben foglalhatók össze: az időnek fokozatos megbecsülése és a papírfogyasztás rohamossága, amely előbb utóbb az erdők kipusztulásához vezet. A tartalmas előadást *Szűcs Izó*, az egyesület alelnöke vezette és zárta be, aki lelkes szavakban buzdította a hallgatóságot a gyorsírás elsajátítására.

* **Segédjegyző-választás.** A megüresedett kisházi segédjegyzői állást most töltötték be választás útján. A választás alkalmával egyhangulag *Bodor László* okleveles jegyzőt választották meg.

* **Legénybosszu.** *Styop* János erdődánosi legény egy mulatságban megismerkedett *Krila Mária* remeci leánnyal, akinek már akkor buzamosabb idő óta udvarolgatott *Nyáma* Demeter remeci legény. A leány hűtlenül hátat fordított Nyámának és *Styop* János udvarlását fogadta. *Styop* a mulatság után nagyon sokszor átjárogatott Remecre, ahol gyakran találkozott elkeseredett vetélytársával, Nyámával. A hűtlenül elhagyott legény nem egyszer fenyegette meg *Styop*ot:

— Jobb lesz, ha lemondasz Marináról, mert baj lesz.

— Marina engem szeret, bajod csak nekem lehet. Felelt vissza hatyken *Styop*. Tegnap délelőtt *Styop* Erdődánosról Remecre, hogy megkérje a leány kezét. Erről tudomást szerzett *Nyáma* is és elhatározta, hogy megakadályozza a leánykérést. A remeci ut mellett egy

bozótban húzódott meg és várta vetélytársát. *Styop* gyanútlanul haladt az uton. Nyáma, mikor *Styop* elhaladt előtte, kiugrott a bokorból és egy hatalmas doronggal hátulról fejbeütötte *Styop*ot, ki eszméletlenül terült el a súlyos csapástól. A támadó legény cselekedete után elmenekült. *Styop*ot a remeciek találták meg és ők tettek jelentést a csendőrségnek is, mely Nyámát tegnap este letartóztatta.

* **Halálozás.** *Ozv. Fekete* Lászlóné szül. *Fenassy* Róza, élete 57-ik évében, hosszas szenvedés után elhunyt. Halála mélyen sújtotta fiát, *Fekete* László pénzügyigazgatósági tisztviselőt s kiterjedt rokonságát. Temetése tegnap, január 16-án délután nagy részvét mellett ment végbe.

* **Windisgráts Lajos herceget meglopták.** Kellometlen meglepetés érte a múlt év decemberében *Windisgráts* Lajos herceget. December hó 2-án éjjel Budapestről hazafelé utazott Sárospatakra, külön I. osztályú fülkében. Utközben bezárta a fülkét és kiment. Mire visszajött, a fülkében felakasztott kabátja zsebéből valaki ellopta a pénztárcáját. A W. betűvel és hercegi koronával ellátott pénztárcában közel tízenhárom ezer korona volt, még pedig 12 drb. 1000 koronás, 2 drb. 100 koronás, 1 drb. 20 és 40 drb. 10 koronás bankjegy. A megkárosított herceg azonnal följelentést tett a rendőrségnek. A nyomozást megindították, de még nem sikerült kézrekeríteni a tettest. Valószínűleg egy notorius vasúti tolvaj volt a tettes. A gyanu egy szürkeruhás, nyulánk, kissé hümlőhelyes, angol bajusza, 30 év körüli emberre irányul, akinek azonban mindeztideig bittal ütik a nyomát. A herceg a nyomravezetőnek 1000 korona jutalmat tűzött ki. A nagyváradi rendőrség szintén erélyesen nyomoz az ügyben.

* **Belesett a kutba.** Szalárd községben *Sánta* György 70 éves ember a kutra ment vizért. A kut kávájánál vastag jégkéreg volt, amelyen az öreg ember megcsuszott és belesett a kutba. Azonnal segítségére siettek, azonban mire kihúzták a vízből, halott volt.

* **Vitás közut.** *Biharnagybajom* községének a határában vicinális utat építettett a község. Az ut ellen igen sok kifogás merült fel s a község sehogy sem akarta azt átvenni. Egyesek azt állították, hogy az uttestre hordott kövek nincsenek kellőleg összezuva s azok miatt az uton kocsival nem is lehet közlekedni. E kifogást elhárítandó a köveket lelapátolták az utról az ut mellé. A bajomiak így sem fogadták el az utat, mert most meg kevesebb kő volt rajta. Végre a sok huza vona után az alispán *Szekely* Sándor vicinális közuti mérnököt küldte ki az ut felülvizsgálása végett. *Szekely* Sándor tegnapette meg jelentését a vizsgálat eredményéről. A vicinális utak mérnöke szerint az ut minden tekintetben megfelelő, miért is kéri az alispánt, hogy kötelezze a községet az ut át vételére.

* **Földrengés Lipiken.** Lipikről jelentik: Ejjél után 2—3 óra között több másodpercig tartó, nyugati irányu, hullámzó földrengés, majd két igen erős lökés volt érezhető. Kár nem történt.

* **Tulajdonos kerestetik.** A nagyszabani rendőrség írja, hogy ott f. hó 9-én egy magas szőke fiatal ember kicsiny szőke bajusszal és hosszú fekete téli kabáttal, ki magát állítólag *Bunesen* Konstantionak nevezte, kereskedő segéd és bptesi, majd *Iturnezeverini* (Románia) születésűnek vallotta, négy arany férfigyűrűt, egyik brillians kövel, a másik gyémánt kövel, a harmadik vörös kövel és a ne-

gyedik két gyémánt s közepén egy kék kövel díszítve, továbbá egy férfi s egy női jegygyűrűt kínált eladásra. Azonban látva, hogy viselkedése gyanút kelt, egy őrizetlen pillanatban elmenekült. Felhivatnak az esetleges károsultak s azok akik esetleg a tettes személyleírásából a nyomozat érdekében adatokat szolgáltatathatnak, jelentkezzenek a rendőrség bünygi osztályán I. em. 12. sz.

* **Elrabolt herceg.** Rómából jelentik: Bourbon Alis hercegnő kis fiát ismeretlen tettesek elrabolták. Valószínű, hogy a rablás családi ügy következménye.

* **A napszámos tolvaja.** *Kocsis* János napszámos panaszt tett a rendőrségnek, hogy f. hó 13-án *Stacsavay*-u. 45. sz. a. lakásáról ismeretlen tettes pénztárcáját, melyben két arany gyűrű volt ellopta. A rendőrség a nyomozást folytatja tette.

* **Megfagyott vaddisznó nyáj.** A vármegyében a hegyek között törhetetlen hideg uralkodik. Nem csak a kisebb madarak fordulnak le dermedten a fákról, de a hatalmas vadak is tömegesen pusztulnak. Tegnap élesdi tudósítónk jelentette, hogy a hideg a nagybárodai vadállományban tett jelentékeny károkat. Tegnap reggel a bárodai erdőőrök 25 darab megfagyott vaddisznót találtak a hegyek között a hóban. Eddig nem volt eset, hogy a vaddisznóállományban a hideg ily nagy károkat tett volna. Az elpusztult vadak gróf *Zichy* Ödönnek képezték tulajdonát.

* **Öngyilkos inas.** Tegnapra virradó éjjel *Lukan* György cipész tanuló *Hattyu*-utca 11. sz. a. lakos a feletti ekeseredésében, hogy gazdája meg fogja verni, a lóvásárért korlátjára felakasztotta magát. Nagy Imre és Lakatos Dániel az akasztott tanulóat észrevették s kötetelt elválták s még sikerült őt életrekelteniök. A mentők beszállították a biharmegyei köz-kórházba. Sérülése könnyebb természetű.

* **Megmérgezett mák.** Az élelmiszer hamisítók minden óvintézkedés dacára egyre üzik mesterségüket. Nincs olyan nap, amikor ne küldenének hamisított élelmiszert vegyelmzés végett a debreceni vegyvizsgáló állomásra. Karácsony hetében a tenkei járásból *Jánosdáról* és *Tenkéről* *Czeizler* Józseftől és *Feldheim* Armintól kobozott el a hatóság mákot, melyet gyanusnak talált. A debreceni vegyvizsgáló állomás tegnap értesítette az alispánt, hogy a mák *belesidek manggal volt hamisítva*. A jelentés alapján a két kereskedőt szigorú büntetés fogja érni.

* **Elveszett váltó.** *Zetényi* Kálmán bejelentette a rendőrségnek, hogy f. hó 12-én egy 80 koronás *Pető* Lajos és *Fehér* Károly által aláírt váltót elvesztett. Rendőrség a szükséges intézkedéseket folyamatba tette.

x Itt a vadászat!! Ha élvezettel akar vadászni, úgy fegyverét és patron szükségletét szerezz be szakembertől, mert nem mindegy az, hogy csak puska vagy patron legyen, hanem fontos, hogy az jó és szakértő által legyen készítve, ne hagyjuk magunkat félrevezetni hangzatos hirdetésektől, mert rendszeren később bánjuk csak meg, ha ilyeneknek felelünk. **Sauer**-féle fegyverek eredeti gyári árban árjegyzék szerint; továbbá a leg-első rendű gyárosok fegyverei csak **LADÁNYI JÓZSEF** puskaművesnél kaphatók eredeti árban. M. kir. löporáruda. Telephon 269. Nagyvárad Rákóczi-ut.

x Szép imakönyvek, ifjúsági iratok, mesés könyvek, képeskönyvek, levélpapírok nagy választékban érkeztek **Benkő** Arthur könyv- és papírkereskedésének. *Pallay* Lexikon teljes 18 kötetben olcsón *Rákóczi*-ut 54. szám. TELEFON 870.

Nagy cukorka nagyvásár Aszódinál **Kossuth-utca**. Szaloncukrok, figurák, csilárok, diszek, ezer és ezer-féle édességek karácsony-fára nagyban és kicsinyben kaphatók lesznek. Nagyvárad, Sas-palota **Telefon 635.** és **Cukorka királynál** Kert-utca országos hírv. karácsonyi cukorka vásár egyedül csak Aszódinál.

A kecskeméti segélyadományok.

A földrengési segélyadományok kiosztására alakult két bizottság öt hónap óta tartó működését a napokban végre befejezte. Az országból még mindig érkeznek adományok. Eddig befolyt 750 000 korona, amelyben bentfoglaltatik a király 100.000 és a magyar kormány 200.000 koronás állami adománya, míg a többi 350 000 korona az ország közönségétől és a közigazgatási hatóságoktól érkezett. Külföldről egy millió adomány sem érkezett; Ausztriából néhány cég küldött közel 100 koronát. A bizottság a segélyek megszavazásánál rendkívül szigorú tapintatossággal járt el és a kérvényezők közül alig utasított el valakit.

Az ország legtöbb gazdaszervezetétől 21 ezer korona folyt be a kecskeméti gazdasági egyesülethez kis egzisztenciák segélyezésére. A 2500 személyt befogadó 96 katonai tábori sátor öt hónapi használati díja fejében a katonai kincstár javára 15-10.000 korona vált esedékessé. A városi tanács a sátrak rongálási és szállítási költségét a város terhére elvállalta ugyan, de a használati kölcsön díj engedését közvetlenül a közös hadügyminisztertől kérelmezte, aki a kérelmet méltányosnak találva, a tekintélyes összeget a honvédelmi miniszter útján törölte.

Az iskolák és a középületek, a ref. templom kivételével javítási munkálatai eltarának még a nyár derekáig. A nagytemplom tornyát annyira helyrehozták, hogy a harangok ujév napja óta szólnak.

A miniszterelnök 7 millió korona kedvezményes kamatu államkölcsönt helyezett kilátásba Kecskemétnél, melyből 4 milliót kap a károsult lakosság, 2 milliót a város, egy millió korona pedig a földrengés folytán előállt kényszerkiadások kisajátításaira fog fordítani.

Az érintett háztulajdonosoknak nagyon kínos és hátrányos az a bizonytalanság, hogy mikor kapják az államkölcsönt. Lukács László pénzügyminiszter a múlt héten nála járt kiküldötteknek kijelentette, hogy Kecskemét város 7 milliós kölcsönének törvénytervezete már kész és egyben biztosította a várost, hogy amint a viszonyok megengedik és módjában lesz, azt nyomban a törvényhozás elé fogja terjeszteni.

FLEGMAN

uj áruházát
megnyitotta,

melynek megtekintésére a
n. é. közönséget tisztelettel meghívja.

Legujabb béli cipők
valódi orosz és amerikai
kalucsnik
legolcsóbban
REICHARD-áruháza
cégnél Rákóczi-ut kaphatók.
Telefon szám 207.

Tisztelettel értesitem Nagyvárad város és Biharmegye nagyérdemű közönségét, hogy az **1792-ik évben alapított**

ékszer-, arany- és ezüstmű
üzletemet f. év január havában

teljesen **ujjonnan berendezve** s a legkényesebb igényeknek megfelelő áruval felszerelve

nyitom meg a Bémer-téren

ujjonnan épülő özv. Kolosváry Sándorné házában. — Jutányos árak, szolid kiszolgálás, óriási választék. — Kérve a nagyérdemű közönség nagybecsű pártfogását. — Tisztelettel:

Kolosváry Sándor,

ékszerész, arany- és ezüstműves.

Ideiglenes helyiség Rákóczi-ut 5. Velszlovitz-ház, az Orsolya zárdá templomával szemben.

Tudósítás!

Tudatni kívánom az igen tisztelt eddigi megrendelőimmel és az elegáns ruhákat szerető uri közönséggel, hogy

az őszi és téli szöveteim

megérkeztek. Angol és belföldi szövetekben oly nagy választékkal rendelkezem, hogy bármelyik fővárosi céggel felveszem a versenyt, ugyancsak az előállításban is, ami a saját vezetésem alatt történik

Nagybecsű pártfogást kér

FRIEDLÄNDER

angol uri szabó cég

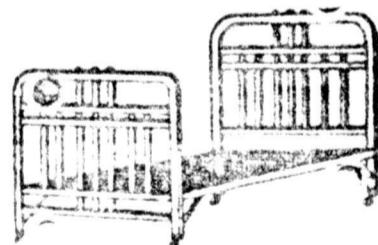
Nagyvárad, Szent János utca 4. sz.

Mintakkal kívánatra házról szolgállok.

Telefon 11-41

Telefon 11-41

Vas és rezubitor

gyári rakítási

Székrenyagy 3 matraccal 20 korona

Sodronybetét 10 korona

Rézkarmiss 4 korona

Gyermekágy 24 koronától feljebb, kapható

Kohn Adolf

vaskereskedőnél Nagyvárad, Kossuth-utca
10 sz. Telefon 636.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Szerda: Rossz pénz nem vész el.
Csütörtök délután ifjúsági előadás: Csikós;
este: Kis gróf.
Péntek: Egy szegény ifjú története.

Szombat: Artatlan Zsuzsi.
Vasárnap délután: A kegyelmes ur; este:
A tavasz, operett.

Rossz pénz nem vész el című Liptay Imre nagysikerű népies színművét adják ma negyedszer elő a Szigligeti színházban. Rögóta nem volt népies darabnak ekkora hatása. A darab sokáig lesz még műsoron.

Károlyi Leona a kis grófban. A hét egyik legnagyobb színházi eseménye Károlyi Leona fellépése a Kis grófban Báthori Elza helyett, a grófnő szerepét fogja énekelni a színháznak ez a kedvelt koloratur primadonnája, akinek alakítása mindig eseményt szokott jelenteni. A művész nő új betétszámokat is elő fog adni.

Felhívás a bérlőkhoz. A bérleti idény első része lejárváo, a színház igazgatósága felkéri a t. bérlőket, hogy a bérleti összeg második részét sürgősen befizetni sziveskedjenek.

MULATSÁG.

Farsangi naptár.

Január 17. A Protestáns Nőegylet teaestélye a Kereskedelmi Csarnokban.

Január 20. A Gyermekbarát egyesület játék-délutánja a Vigadóban.

Február 1. A Tiszti kaszinó táncos egybekötött hangversenye.

Február 2. Az Evangélikus Nőegylet teaestélye.

Február 4. A Katholikus Legényegylet farsangi mulatsága a Kereskedelmi Csarnokban.

Február 17. A Tiszti kaszinó oéllövő estélye.

Játék délután a Vigadóban.

nagyvárad Gyermekbarát Egyesület szombaton folyó hó 20-án játék délutánt rendez a Vigadóban. A műsor gazdag tartalomú és változatos. Lesz Biedermayer-jelenet a Cigányszerelemből, amelyet gyermekek adnak elő, gyermek-szindarab madár szerepökkel a la Chantclair, ezt követi a nagyszabású cotillion tánc és végül Haydin tréfás szimfóniáját fogja egy 25 tagból álló gyermekzenekar előadni. Közben pazar uzsonna áll rendelkezésre, melyet szép lányok és asszonyok fognak szervizni. Az estély 5 órakor kezdődik. Jegyket elő lehet jegyezni dr. Bánóczy Kálmán főispáni titkárnál. Személyi jegy: 2 korona, gyermekjegy 1 korona.

A Protestáns Jótékony Nőegylet tea estélye. A Protestáns Jótékony Nőegylet ma folyó hó 17-én rendezi első tea estélyét, amely a legszebb sikerrel kecsegtet. Már a múlt alkalommal tartott tea délután oly látogatott volt, hogy a P. nőegylet étterme kicsinynek bizonyult a közönség befogadása-ára, éppen ezért a mai teaestélyt már a Kereskedelmi Csarnokban fogják megtartani. A teási tekintve, a jótékony célt előreláthatólag lényegesen fog sikerülni. Belépő jegy: 2 korona.

ZENE ÉS MŰVÉSZET.

Bánsághy Vince gyűjteményes kiállítás ma szerdán d. e. 11 órakor nyit meg a nagyközönség számára. A kiállítást 11 órakor **Hlatky** Endre Nagyvárad város főispánja fogja ünnepélyesen megnyitni. Bánsághy igen értékes anyaggal jött — körülbelül 50 kép, melyben hangulatos tájképek, Dunarészletek s néhány igen szépen megcsinált figurális kép szerepel — s melyek közül nem egy fog nagyvárad múgyüjtők szalonjába vándorolni. Egy pár bájos képet állított ki még a művész fiatal

felesége, mindenben méltókat férje művészi kiválóságához. Minden tekintetben értékes lesz ez a kiállítás s érdemes arra, hogy igen sokan látogassák, akik a képeket szeretik és becsülik. — Szerdától, mártól kezdődőleg naponta d. e. 10 órától este 6 óráig lesz nyitva a kiállítás s 50 fillér belépődíj mellett megtekinthető. Mivel csak rövid ideig lesz látható, a képek árai a legmérsékeltebben vannak megállapítva.

IRODALOM.

A Franklin Kézi Lexikona második kötete. Most jelent meg második kötete a Franklin Kézi Lexikonának, mely már első kötetével is példátlan sikert aratott a közönség köreiben. Rövidsége, mindentudása, világossága mindenre kiterjedő figyelmessége, tartalmának megbízhatósága, képeinek, színes tábláinak ritka szép kivitele és gondos megválogatása, kiállításának szolid díszes és hatásossága — mind olyan tulajdonságok, melyek ezt a n gyszabású művet a művelt magyar ember kézikönyvévé tették már is. Rendszere: mindent nyújtani, a mire a művelt embernek szüksége van s melőzni mindent, a mi fölösleges, — lényesen bevált; ép oly elismerésre talált minden körben az a mód, a hogy cikkei írva vannak s a melylyel minden, még a legbonyolultabb kérdésekre is olyan feleletet ad, amelyet mindenki első pillantásra megért. Ezzel azt érte el, hogy a közönség rendkívül megkedvelte, hozzászókott folytonos használatához s valóban mindennapos, bizalmas tanácsadójává tette. A most megjelent második kötet a Gaucho-Nicotera szavak közé eső címszókat tartalmazza, tehát óriási anyagot ölel fel a tudományok és ismeretek minden mezéjéről, még pedig — mint többszöri próba utján meggyőződhetünk — olyan gondossággal, mely alig hagyott bármi kis hézagot. Az olvasó jóérme sobsasem fordul hozzá hiába, megtalál benne mindent, aminek egy kézi lexikonban meg kell lennie és mindenből épen annyit, amennyire szüksége van. Emellett rendkívüli előnye az a szoros kapcsolat, melyben a körülötünk folyó mai élettel áll, az az aktualitás, melyet már első kötetben is dicsőrevel kellett kiemelnünk. Ugyszólván a mai napig megvan benne minden nevezetes esemény vagy személyiség. Szó van már benne például a mostani kínai forradalomról, a marokkói kérdés elintézéséről, a tripoliszi háborúról, Maeterlinck minap odaírt Nobel-díjáról, a magyar politika legújabb eseményeiről, így például a legutóbbi képviselőházi elnökválasztásról stb. A Franklin-Társulat, e mű kiadója, valóban nagy szolgálatot tett műveltségünknek e kiválóan gyakorlati és e mellett tudományos színvonalon álló mű kiadásával. — A lexikon képes táblái, melyek már az első kötetben is általános feltűnést keltettek, a második kötetben még nagyobb gonddal vannak összeállítva s már magukban is nagy előnyét jelentik e műnek a lexikon-irodalomban. 49 ilyen képes tábla teszi szemléletessé a szöveget s ezek között kivált az iparművészetet és a magyar művészetet illusztráló táblák tünek fel rendkívül finom kivitelükkel. Ezeket kívül 11 rendkívül tanulságos, szövegmelléklet is van a kötetben. A könyv kiállítása és kötése is a folytonos használatra van számítva, finom, tartós papirosa, erős, de e mellett igen izléses vászonkötése erre a célra szolgál. A három kötetes nagy mű ára 54 korona.

Igazságszolgáltatás.

§ **A Nagyváradi Napló sajtópöre.** Szamoelli Tibor a Nagyváradi Napló volt s a Szabadság jelenlegi munkatársa a múlt évben cikket írt a Naplóban a *Sírásó szappangyára* címmel, melyben azt állította *Jankai Mihály* sírásóról, hogy az a halottak hullarészeiből

szappant készített. Minthogy ez az állítás, mint be is bizonyosodott, a valóságnak meg nem felelt, a sírásó rágalmozását pert indított a szerző ellen. Tegnap volt ez ügyben a tárgyalás a nagyváradi törvényszék előtt. Szamoelli kijelentette, hogy névszám információk alapján írta a cikket, az adatokat a rendőrségtől szerezte és nem volt alkalma meggyőződést szerezni azok valóságáról. Hajlandó bocsánatot kérni és a legtehetősebb elégtételt adni a Naplóban és a Szabadságban megjelenő nyilatkozattal fölmegánvádló sírásónak. A sírásó így visszavonta a vádat és ítéletre nem került a sor.

NYILTÉR.

NEUMANN TESTVÉREK

Üvegfestészeti és díszüvegezési műintézete.
Üvegcsiszoló és tükör áruháza.
NAGYVÁRAD, RÁKÓCZI-UT 55. SZÁM.

A főtisztelendő papság szíves
figyelmébe ajánljuk műtermünket

templom ablakok díszüvegezések
készítésére, művészi és egyszerűbb
kivitelben ólom keretbe foglalva.

CZÉGÜNK TÖBSZÖRÖSEN KITUNTETVE.

Telefon 1164.

REGÉNYCSARNOK.

HELEN.

Írta: **Schmidt Amália.** — Fordította: **N. M.**
(Folytatás) 42

— De ő engem nem, anyám! ezt csakhamar tapasztaltam. Ekkor a harag egy nemével teltem el iránta és meg akartam őt hódítani, nem szerelemből, hanem büszkeségből, az ő akarata ellenére is.

— Nagyon természetes, — mondá nyugodtan anyja.

Constance szomorúan tekintett rá és folytatta:

— Oly eszközhez nyultam, melyet végkép nem lehet helyeselni; kacérkodtam Ostitzzal, hogy Bruchlandot féltékenykedjék tegyem.

— Ilyesmí gyakran megtörténik — jegyzé meg a grófné, — és az eredmény? . . .

— Az eredmény épen nem felelt meg várakozásomnak, — vágott közbe hirtelen Constance.

— Bruchland mindig közönyösebb lett, de szegény Ostitz haláláig belém szeretett,

— Ez oly kitejézés, melyről le kell szoknod, Constance: »halálig« oly tulságos hangzik!

— Nem is igen beszéllek többé szerelemről; nem sokára férjhez megyek és tudod, akkor már nem igen szokták azt emlígetni, anyám!

— Mais, mon enfant . . .

— Mindig haragosabb lettem Bruchlandra és mindig kegyesebb az én jó Ostitzom iránt,

ki megható örömmel fogadta kirúgtetésemnek minden bizonyítékát és törelemmel, bánatosan viselte, ha ismét elhanyagoltam.

Ez végre meghatott engem és már voltak pillanataim, midőn azt mondtam: jobb lenne ily torró, szerény szívet boldogítani, mint egy hideg, büszke szívert hatálatlan küzdeni.

— De tudod, gyermekem! hogy a fiatal Ostitznek csak igen csekély birtoka van.

— Ha csekély is anyám! hiszen van nekem mindkettőnk számára.

— Oh de gondold meg, chère enfant! mennyire bámulna a világ, ha hallaná: a dúsgazdag Synthern grófa a szegény Ostitz hadnagyhoz megy nőül.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Váradszöllősi szövetkezet közgyűlése. Váradszöllősen tegnap délután tartotta meg rendes évi közgyűlést a takaré- és segélyszövetkezet, mely áldásos működését már 14-ik éve folytatja e kis községben. A közgyűlést, melyen a tagok nagyszámmal jelentek meg, *Szabó János* igazgató nyitotta meg. *Kapasz István* vezérigazgató ezután előterjesztette a múlt évi mérleget és zárszámadásokat, mely évi nyereség gyaánt 5800 koronát tüntet fel. Ugy a részjegyesek, mint heti részbetétesek 5 százalék osztalékban részesülnek. — Érdekes megjegyezni, hogy a szövetkezet fennállása óta változás egy ízben sem fordult elő. Az igazgatóság jelentése elfogadtatott s ezután a szövetkezeti tanács alakított újat, a hova a régi tagokon kívül a pénztárnokká választott *Katona János* helyébe *Ridi Sándor* választották meg szövetkezeti tanácsossá. Végül a szövetkezet éléről eltávozott dr. *Szemethy Géza* volt elnöknek a közgyűlés a szövetkezet átalakítása és fejlesztése körüli érdemeiért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott, helyét pedig egyelőre betölteni nem kívánta.

Gabona üzlet.

Borgida Béla és Társa jelentése

Budapesten

A gabonatörszén tegnap készáruban változatlan volt az irányzat; míg a határidők és a teugeri igen szilárd volt.

Határidők zariata:

Áprilisi buza (1912)	— — —	11:82
Májusi buza	— — —	11:39
Októberi buza	— — —	10:98
Áprilisi rozs	— — —	10:26
Októberi rozs	— — —	9:06
Áprilisi zab	— — —	9:80
Októberi zab	— — —	8:47
Májusi tengeri (1912)	— — —	8:67
Júliusi tengeri	— — —	8:68

Budapesti értéktörszén.

Magyar Általános Hitelbank nagyváradi fiókjának távirati jelentése.

Magyar hitelrészvény	— —	857.50
Osztrák hitelrészvény	— —	634.50
Jelzálogbank	— —	494.50
Leszámitoló és pénzváltó	— —	577.—
Salgótarjáni község	— —	694.—
Rimamurányi vasút	— —	690.50
Közuti vasút	— —	803.75
Városi vasút	— —	420.—
Osztrák államvasút részvény	— —	729.—

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA

A Biharmegyei Gazdák Áru- és Hitelintézete r-t. sertéshizláló telepén

kövér sertések
naponként reggel 6 órától, d. u. 6 óráig egyenként is a napi árakon kaphatók.

Belépési felhívás.

A POLGÁRI TAKARÉK és SEGÉLY-SZÖVETKEZET.
Kossuth Lajos-utca 4. szám
1912 január 1-én megnyitotta
17-ik évtársulatát.

Az igazgatóság ez uton felhívja Nagyváradi város és Biharvármegye t. közönségét az új évtársulatba való belépésre. A belépés tetszés szerinti száma törzsbetét jegyzésével történik, melyek mindegyike után hetenként 1 korona fizetendő a szövetség pénztárába. Vidéki tagok a befizetéseket postai csekk útján is eszközölhetik. Az új évtársulat 3 évig tart, melynek eltelté után a tagok az általuk ekként megtakarított tőkét az elért haszoneredményben való arányos részesedés mellett megkapják.

A szövetség célja, hogy tagjainak a heti befizetésekből tőkét gyűjtsön és hogy tagjai hitelnek, keresetnek és gazdálkodásának előmozdítása céljából nekik olcsó és kényelmes kölcsönöket nyújtson.

Kölcsönök adatnak:

- a) a heti befizetések kilenczted része erejéig minden további biztosíték nélkül;
- b) ingatlanokra;
- c) elegendő biztosítékot nyújtó kézi zálogra;
- d) megfelelő kezesség mellett vá tóra, kötelezőnyre. A szövetségbe való belépés alkalmával törzsbetétenként 50 fillér beiratási díj fizetendő és egy heti részlet befizetése után már mindenki megkapja törzsbe írti könyvecskéjét.

Az új évtársulatba belépők részére kölcsönök már most folyósíthatnak. **A kölcsönökről kiállított kötelezőnyek bélyeg- és illetékmentesek.**

A belépni szándékozók felkéretnek, hogy a felvétel iránt üzlethelyiségünkben (Kossuth Lajos-utca 4. sz.) mielőbb jelentkezni sziveskedjenek. Nagyváradi, 1911. december hó.

Tisztelettel

A Polgári takarékos és segélyező szövetség igazgatósága

A Biharmegyei Gazdák Áru és Hitelintézete r-t.
Nagyváradi, Nagypiac-tér, Andrányi-ház.
Befizetett alaptőke: 1.000.000 korona.

Elfogad takarékbetéteket, ha azok állandók 5%-os kamatoztatásra, továbbá folyószámlai betéteket is elfogad.

A betétkamatadót az intézet fizeti.

Folyószámla hitelt nyújt legkedvezőbb feltételek mellett.

Leszámitol váltókat a legelőnyösebb kamattal melletti gazdálkodók, kereskedők és iparosok részére és foglalkozik mindenféle bankszerű beszédekkel (incassó) olcsó díj mellett.

Nagyváradi város árvaszéke.

277-1912. h. i. I-25.

Árverési hirdetés.

A kiskoru Sdravich János, Anna és Mártha tulajdonát képező a nagyváradi 4016 telekkönyvi sz. betétbe felvett (Szt. János-utca 19) ház ingatlan Nagyváradi város árvaszékeinek 13845-1911. sz. véghatározata értelmében nyilvános árverés útján fog eladatni.

Kikiáltási ár 40.000 korona.

Az árverés f. hó 25-én, (csütörtökön) a városi árvaszéknél (II. em. 39. sz. szoba) délelőtt 9 órakor tartatik meg. Az iratok ezen határnapig a hivatalos órák alatt az árvaszéki kiadónál megtekinthetők.

Venni szándékozók kötelesek az árverés napjáig a kikiáltási ár 10 százalékát, azaz négyezer koronát a városi gyámmentésbe bántó pénzüll lefizetni és az erről szóló nyugtát az árverés alkalmával a kiküldöttnek átadni, továbbá jelen árverési hirdetményt és feltételeket sajátkezűleg aláírni.

A tett ajánlat a venni szándékozót feltétlenül kötelezi, a kiskorúakat ellenben csak akkor, ha a városi árvaszék a tett ajánlatok felett már határozott, illetve azok egyikét elfogadta.

Az árvaszék a tett ajánlatokhoz kötve nincsen, azok között szabadon választhat és ha a kiskorúak érdekében lévőnek találja: úgy egy ajánlatot sem fo-

gad el. Az ajánlat elfogadása után, illetve az idevonatkozó véghatározat jogerőssé váltától számított 15 nap alatt tartozik vevő a megajánlott vételárat a gyámmentésbe befizetni, továbbá ugyanezen idő alatt az árvaszék t. ügyésznél az adás-vételi szerződés elkészítése végett jelentkezni.

Az adás-vételi szerződésbe befoglalandó, hogy vevő az ingatlan egyes részeire kötött és ma is fenálló bérleti szerződéseket érvényükben meghagyni tartozik, vagy szavatosságot vállal aziránt, hogy ezen bérleti szerződéseknek esetleges felbontásából a kiskorúak semmiféle kárt nem szenvednek.

Ha ajánlattéző fentebbi kötelezettségeinek meg nem felel, a gyámmentésnek jogában áll őt, vagy ajánlata teljesítésére perrel kényszeríteni, vagy a jogügyet hatálytalannak kimondani, esetleg az ajánlattéző kárára és veszélyére új árverést tartani, vagy az ingatlanokat ugyancsak ezen következmény terhe alatt másképpen értékesíteni.

A jóváhagyási záradékkal ellátott szerződést a gyámmentés csak akkor adja ki, ha ajánlattéző az összes árverési feltételeknek eleget tett.

A szerződés készítés és bekebelezés költségeit, az összes illetékek levőt terhelik.

Nagyváradi város árvaszékeinek 1912 január 13-án tartott tanácsüléséből.

Dr. Istvánffy,
elnök.

Ö csász. és Apost. kir. Felségének

legfelső elhatározása folytán.

A polgári jótékony célokra szánt

XLI-K CSÁSZ. KIR. ÁLLAMSORSJÁTÉK.

Ez az Osztrák birodalomban egyedüli törvényesen engedélyezett sorsjáték 21.146 készpénz nyereményt tartalmaz, 625.000 korona összértékben.

A főnyeremény 200.000 korona.

A nyeremények kifizetéseért a csász. kir. lottójövedék kezekedik.

A húzás visszavonhatóanul 1911. február 15-én fog megtartatni.

Egy sorsjegynek ára 4 korona.

Sorsjegyek Wienben a csász. kir. államsorsjátékok osztályánál, III. ker., Vordere Zollamtsstrasse 7. sz. a, továbbá a lottógyűjtődékben, dohánytözsdékben, adó-, pósta-, távirada- és vasuti hivataloknál, váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegy vevők részére ingyen adatnak ki. A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét.

A csász. kir. lottójövedéki igazgatóság (államsorsjátéki osztálya).

Nagyváradi város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Ertesítjük a t. közönséget, hogy a

Wolfram lámpák

ára olcsóbb lett, **Wolfram** és egyéb izzólámpák nagy raktára **legolcsóbb áron** a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelésre ráfizetés nélkül házhoz szállítjuk.

Egész éjjeli ügyeletos szolgálat.

Költségvetések ingyen

Telefon szám 514.

Elvállaljuk villamos világítási és erőátviteli berendezések felszerelését.

Osillátorok,

ívlámpák

állandóan nagy választékban kaphatók.

Villamos motorok

1/2. hertől minden nagyságban.

Főszerelő telefonja 55. sz.

A VILÁG LEGJOBB TEÁI

Az angol király szállítói.
Különlegesség:
„Kingdom Blend“
Az angol király five o'clock teája.

valesi herceg szállítói.
Az „U.K.“ teák.
módfelett kiadásak és zamatosak.

Főraktár: Janky Antal utódánál.

Bámulatba ejt mindenkit az „ILLATSZER KIRÁLY” árai!

Körözspart, Lévy-palota.

Figyeljen az árakra.

<table border="0"> <tr><td>1 üveg Odol</td><td style="text-align: right;">74 kr.</td></tr> <tr><td>1 > francia szájviz</td><td style="text-align: right;">25 ></td></tr> <tr><td>1 > száj szagtalanító</td><td style="text-align: right;">50 ></td></tr> <tr><td>1 tubus dr Heyder fogerém</td><td style="text-align: right;">50 ></td></tr> <tr><td>1 > Thymol</td><td style="text-align: right;">20 ></td></tr> <tr><td>1 > Stomatol</td><td style="text-align: right;">20 ></td></tr> <tr><td>1 > tégely Odontin fogpaszta</td><td style="text-align: right;">55 ></td></tr> <tr><td>1 drb Odontin betét</td><td style="text-align: right;">85 ></td></tr> <tr><td>1 üveg Pixavon</td><td style="text-align: right;">98 ></td></tr> <tr><td>1 üveg Bay Rum</td><td style="text-align: right;">86 ></td></tr> <tr><td>1 > Vera Violette brillantin</td><td style="text-align: right;">30 ></td></tr> <tr><td>1 > francia brillantin</td><td style="text-align: right;">15, 22, 35 ></td></tr> <tr><td>1 > folyékony brillantin</td><td style="text-align: right;">50 ></td></tr> <tr><td>1 > valódi dió olaj</td><td style="text-align: right;">15 ></td></tr> <tr><td>1 > > > kivonat</td><td style="text-align: right;">75 ></td></tr> <tr><td>1 drb bajszkötő</td><td style="text-align: right;">15, 20 85 ></td></tr> </table>	1 üveg Odol	74 kr.	1 > francia szájviz	25 >	1 > száj szagtalanító	50 >	1 tubus dr Heyder fogerém	50 >	1 > Thymol	20 >	1 > Stomatol	20 >	1 > tégely Odontin fogpaszta	55 >	1 drb Odontin betét	85 >	1 üveg Pixavon	98 >	1 üveg Bay Rum	86 >	1 > Vera Violette brillantin	30 >	1 > francia brillantin	15, 22, 35 >	1 > folyékony brillantin	50 >	1 > valódi dió olaj	15 >	1 > > > kivonat	75 >	1 drb bajszkötő	15, 20 85 >	<table border="0"> <tr><td>1 üveg Kerpel kézfinomító</td><td style="text-align: right;">88 kr.</td></tr> <tr><td>1 tégely Margit krém</td><td style="text-align: right;">40 ></td></tr> <tr><td>1 > Diana krém</td><td style="text-align: right;">65 ></td></tr> <tr><td>1 drb Dianna szappan</td><td style="text-align: right;">65 ></td></tr> <tr><td>1 dob Leichner puder</td><td style="text-align: right;">88 ></td></tr> <tr><td>1 > amerikai porcellán puder</td><td style="text-align: right;">1 frt 20 ></td></tr> <tr><td>1 üveg amerikai petrol</td><td style="text-align: right;">50 ></td></tr> <tr><td>1 > Emke hajszesz hajhullás ellen</td><td style="text-align: right;">1 frt — ></td></tr> <tr><td>1 fekete champos</td><td style="text-align: right;">12 ></td></tr> <tr><td>1 rud rozsa Glycerin szappan</td><td style="text-align: right;">20 ></td></tr> <tr><td>8 drb francia ibolya szappan</td><td style="text-align: right;">50 ></td></tr> <tr><td>1 > Kiehlhauser ibolya glicerin szappan</td><td style="text-align: right;">28 ></td></tr> <tr><td>1 > Speick szappan</td><td style="text-align: right;">28 ></td></tr> <tr><td>1 > Windsor szappan</td><td style="text-align: right;">38 ></td></tr> <tr><td>1 tubus kaloderma</td><td style="text-align: right;">28 ></td></tr> <tr><td>1 > Beloderma kézfinomító</td><td style="text-align: right;">28 ></td></tr> <tr><td>1 üveg tégléj tejcrém</td><td style="text-align: right;">20 ></td></tr> </table>	1 üveg Kerpel kézfinomító	88 kr.	1 tégely Margit krém	40 >	1 > Diana krém	65 >	1 drb Dianna szappan	65 >	1 dob Leichner puder	88 >	1 > amerikai porcellán puder	1 frt 20 >	1 üveg amerikai petrol	50 >	1 > Emke hajszesz hajhullás ellen	1 frt — >	1 fekete champos	12 >	1 rud rozsa Glycerin szappan	20 >	8 drb francia ibolya szappan	50 >	1 > Kiehlhauser ibolya glicerin szappan	28 >	1 > Speick szappan	28 >	1 > Windsor szappan	38 >	1 tubus kaloderma	28 >	1 > Beloderma kézfinomító	28 >	1 üveg tégléj tejcrém	20 >	<table border="0"> <tr><td>1 csomag eredeti Gillette kés</td><td style="text-align: right;">1 frt 85 kr</td></tr> <tr><td>1 Gillette utánzatu borotva készlet</td><td style="text-align: right;">1 > 50 ></td></tr> <tr><td>1 valódi serte hajkefe</td><td style="text-align: right;">70 ></td></tr> <tr><td>1 dublé bajszkefe</td><td style="text-align: right;">20 ></td></tr> <tr><td>1 valódi serte rubakefe</td><td style="text-align: right;">45 ></td></tr> <tr><td>1 körömkefe</td><td style="text-align: right;">05 ></td></tr> <tr><td>1 surolókefe óriási</td><td style="text-align: right;">20 ></td></tr> <tr><td>1 surolókefe kisebb</td><td style="text-align: right;">10 ></td></tr> <tr><td>12 drb Royal angol cipő erem</td><td style="text-align: right;">96 ></td></tr> <tr><td>1 drb cipőcrém-kefe kenőkefével</td><td style="text-align: right;">70 ></td></tr> <tr><td>1 > cipőfényesítő flanel</td><td style="text-align: right;">20 ></td></tr> <tr><td>1 > Jurigatem Zománc</td><td style="text-align: right;">80 ></td></tr> <tr><td>1 mtr vörös gumiső</td><td style="text-align: right;">60 ></td></tr> <tr><td>Egynegyed Ko Bronz watta</td><td style="text-align: right;">85 ></td></tr> </table>	1 csomag eredeti Gillette kés	1 frt 85 kr	1 Gillette utánzatu borotva készlet	1 > 50 >	1 valódi serte hajkefe	70 >	1 dublé bajszkefe	20 >	1 valódi serte rubakefe	45 >	1 körömkefe	05 >	1 surolókefe óriási	20 >	1 surolókefe kisebb	10 >	12 drb Royal angol cipő erem	96 >	1 drb cipőcrém-kefe kenőkefével	70 >	1 > cipőfényesítő flanel	20 >	1 > Jurigatem Zománc	80 >	1 mtr vörös gumiső	60 >	Egynegyed Ko Bronz watta	85 >
1 üveg Odol	74 kr.																																																																																															
1 > francia szájviz	25 >																																																																																															
1 > száj szagtalanító	50 >																																																																																															
1 tubus dr Heyder fogerém	50 >																																																																																															
1 > Thymol	20 >																																																																																															
1 > Stomatol	20 >																																																																																															
1 > tégely Odontin fogpaszta	55 >																																																																																															
1 drb Odontin betét	85 >																																																																																															
1 üveg Pixavon	98 >																																																																																															
1 üveg Bay Rum	86 >																																																																																															
1 > Vera Violette brillantin	30 >																																																																																															
1 > francia brillantin	15, 22, 35 >																																																																																															
1 > folyékony brillantin	50 >																																																																																															
1 > valódi dió olaj	15 >																																																																																															
1 > > > kivonat	75 >																																																																																															
1 drb bajszkötő	15, 20 85 >																																																																																															
1 üveg Kerpel kézfinomító	88 kr.																																																																																															
1 tégely Margit krém	40 >																																																																																															
1 > Diana krém	65 >																																																																																															
1 drb Dianna szappan	65 >																																																																																															
1 dob Leichner puder	88 >																																																																																															
1 > amerikai porcellán puder	1 frt 20 >																																																																																															
1 üveg amerikai petrol	50 >																																																																																															
1 > Emke hajszesz hajhullás ellen	1 frt — >																																																																																															
1 fekete champos	12 >																																																																																															
1 rud rozsa Glycerin szappan	20 >																																																																																															
8 drb francia ibolya szappan	50 >																																																																																															
1 > Kiehlhauser ibolya glicerin szappan	28 >																																																																																															
1 > Speick szappan	28 >																																																																																															
1 > Windsor szappan	38 >																																																																																															
1 tubus kaloderma	28 >																																																																																															
1 > Beloderma kézfinomító	28 >																																																																																															
1 üveg tégléj tejcrém	20 >																																																																																															
1 csomag eredeti Gillette kés	1 frt 85 kr																																																																																															
1 Gillette utánzatu borotva készlet	1 > 50 >																																																																																															
1 valódi serte hajkefe	70 >																																																																																															
1 dublé bajszkefe	20 >																																																																																															
1 valódi serte rubakefe	45 >																																																																																															
1 körömkefe	05 >																																																																																															
1 surolókefe óriási	20 >																																																																																															
1 surolókefe kisebb	10 >																																																																																															
12 drb Royal angol cipő erem	96 >																																																																																															
1 drb cipőcrém-kefe kenőkefével	70 >																																																																																															
1 > cipőfényesítő flanel	20 >																																																																																															
1 > Jurigatem Zománc	80 >																																																																																															
1 mtr vörös gumiső	60 >																																																																																															
Egynegyed Ko Bronz watta	85 >																																																																																															

Gummi ágylepedő 6 féle minőség igen olcsón, mindennemű betegápolási cikk legolcsóbban, minden más itt fel nem sorolt pipere és háztartási cikkek legnagyobb választékban, igen olcsón! Saját szobáinak ellenőrége, ha személyesen meg nem győződik az árakról.

Nincs vásárlási kényszer! Hatszerek kimérve a legmodernebb Odeurökben!

Uradalmak, gazdaságok, községek ha jó kútat akarnak, forduljanak:

Márkutz József

villanyerőre berendezett épület és diszmulakatos ipartelepéhez

NAGYVÁRAD, Percces-utca 9. szám.

Szép, tartós és jól főző

takaréktűzhelyek

és lakatos tömegárak állandó raktáron.

Drótkerítéseket a legjutányosabb áron készít.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

TATRAY és TSA RT.

Vasöntöde és gépgyár. Nagyvárad, Össi-ter.

Eltávolít: Épület és mulakatos munkákat, vízvezeték és csatornázási munkákat, gyárak teljes berendezését, közelműveket.

Gyárt: gazdasági gépeket és ekéket, magánjárókat és cementipari gépeket.

Biharvármegye legnagyobb gépjavitó mőhelye.

Műszaki gépészmérnöki iroda.

TARSOLY és RISZTÓ

különlegességek vaskereskedésében

Nagyvárad, Rákóci-ut. Minden vasárnap kirakat kiállítás.